

Quis enim prior dedit illi, ut reddatur, Rom. XI, 35?) nemo hominum ex debito caputulare queat, sed per Christum sibi promerita fateri cogatur: unde Apostolus Paulus duabus distinctis vicibus Ephesiis inculcat (cap. II, 5. & 8.) χάρις εἶσε σεσωσμένοι, Gratia estis salvati: quod ante Lutherum quoque cognitum fuit & creditum, ut sic vel tandem expiret, quo veluti scommate excipimur, titulus Fideliorum: testatur enim Martinus Crusius in Annal. Suevic, in Cœn. bio Robrbaudensi ascriptos legi hosce versiculos

Ex Christi merito tantum salvamur abundè,

Ergo tuis meritis ne fidas optime frater,

Vera enim humilitas merit a propria ignorat, scribit ipse Bellarminus tib. V. de Justificat. c. 6 sub fin. Confer inter alios etiam B. Gerhardi Homil. III. Domin. XI. post Trinit. Quemadmodum ergo

Ex solo Domini verbo sapientia vera,

In solo cœlo vita est & patria vera,

Ita In solo Christi merito fiducia vera.

Ulterius prædicat immetitam Dei gratiam ex eo Ambrosius, quod pastores αγαλητοι primi ante omnes homines angelis intimantibus ortum Salvatoris cognoverint, & redemtionem sæculi prius scire potuerint quam principes, neque enim regibm, neque iudicibus, sed rusticis hominibus eandem Angelus annunciavit. Gratiam Christi prius scivit innocentia, quam potestas excelsa, veritatem prius cognovit simplex rusticatio, quam superba dominatio, & quod cognoverunt opiones, cognoscere nequiverunt principes. Atque hunc Dei semper-moreni egregijs verbis commendat Paulus in epistolâ priori ad Corinthios cap. I. " Non multi sapientes secundum carnem, non multi claro genere nati, neque qui clavum summæ rerum tenent, ad prædicanda Dei mysteria electi sunt, sed quos mundus hic stultos astutus, quos imbecillos planè cernit atque ignobiles, ut sic sapientes hujus mundi infatuentur (Jobi XII, 17. seqq.), potentes exarmantur, illustres atque nobiles in honestentur, & sic phrasij Scripturæ sacrae in uniuersitate fiant in övra, &